

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Białymstoku

LBI.410.001.04.2015

P/15/001

00592415

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku
ul. Akademicka 4, 15-267 Białystok
T +48 85 874 81 00, F +48 85 874 81 33
lbi@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2014 roku	
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku	
Kontroler	Marcin Bielawski – starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie nr 93283 z dnia 9 stycznia 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)	
Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Sokółce ¹ , Plac Kościuszki 1, 16-100 Sokółka	
Kierownik jednostki kontrolowanej	Ewa Kulikowska – Burmistrz ²	(dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli³ ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2014 roku w zakresie wybranych zadań realizowanych przez Gminę Sokółka.

Uzasadnieniem oceny ogólnej jest:

- prawidłowe zaplanowanie zbadanych dotacji na świadczenia rodzinne i alimentacyjne, zasiłki okresowe oraz pomoc materialną dla uczniów o charakterze socjalnym,
- terminowe rozliczenie i zwrot niewykorzystanych części dotacji,
- rzetelne sporządzenie rocznego sprawozdanie Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Planowanie przez Gminę dotacji z budżetu państwa na realizację wybranych zadań

Opis stanu
faktycznego

1.1. Gmina nie dokonywała szacunków środków niezbędnych do udzielania w 2014 roku świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego oraz zasiłków okresowych⁴. Skarbnik wyjaśniła, że Wojewoda Podlaski nie żądał informacji o zapotrzebowaniu na środki niezbędne do wykonania tych zadań. Do Kuratorium Oświaty w Białymstoku Urząd złożył (5 lutego 2014 r., na wniosek Kuratorium) zaś zapotrzebowanie na dofinansowanie kwotą 200 tys. zł udzielania pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym. Wysokość zapotrzebowania ustalono poprzez zweryfikowanie kwoty przyznanej na ten cel Gminie⁵ (535,8 tys. zł) w oparciu o dotację wykorzystaną w 2013 roku (191,2 tys. zł) i liczbę złożonych wniosków o przyznanie stypendium i zasiłku szkolnego. (dowód: akta kontroli str. 9-10,13-16)

1.2. Informacje o wysokości kwot dotacji przyjętych w projekcie ustawy budżetowej, a następnie w ustawie budżetowej na rok 2014, Gmina otrzymała od Wojewody odpowiednio 24 października 2013 r. i 19 lutego 2014 r., tj. w terminach ustalonych

¹ Dalej: Urząd.

² Od 9 grudnia 2014 r., zaś od 6 grudnia 2006 r. do 8 grudnia 2014 r. Burmistrzem był Stanisław Małachwiej.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁴ W rozdziałach 85212 i 85214.

⁵ Ustalonej na podstawie ogólnej liczby mieszkańców gminy, liczby mieszkańców w wieku 6-19 lat, liczby osób otrzymujących w 2012 roku zasiłki okresowe oraz wskaźnik WSK G 2013F (podstawowych dochodów podatkowych na jednego mieszkańca gminy, przyjęty do obliczania subwencji wyrównawczej na 2013 rok) w kwocie 122,33 zł.

kolejno w art. 143 ust. 1 pkt 2 i art. 148 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶. Na udzielanie świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych⁷ oraz zasiłków okresowych⁸ przyznano odpowiednio 5.650 tys. zł i 2.200 tys. zł (łącznie kwota 7.850 tys. zł stanowiła 83% ogółu planu wydatków Gminy na pomoc społeczną⁹). Natomiast informację o przyznaniu dotacji na pomoc materialną dla uczniów o charakterze socjalnym¹⁰ (w zapotrzebowanej kwocie) Burmistrz otrzymał od Wojewody 30 marca 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 4-8, 11-12, 28-29)

1.3. Po otrzymaniu informacji o wysokości przyznanych kwot dotacji, Burmistrz dokonał ich podziału pomiędzy OPS i Urząd¹¹. Następnie, stosownie do wymogów art. 248 ust. 1 i art. 249 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, przekazał OPS odpowiednio:

- a) 18 listopada 2013 r. (tj. cztery dni po przyjęciu projektu budżetu Gminy) informacje niezbędne do opracowania projektu planu finansowego tej jednostki,
- b) 20 grudnia 2014 r. (10 dni po uchwaleniu budżetu Gminy) informacje o kwotach dotacji przyjętych w uchwale budżetowej.

Wykazane w obu informacjach kwoty były zgodne z przyjętymi w projekcie i w budżecie Gminy. (dowód: akta kontroli str. 17-18, 27, 29)

1.4. W odpowiedzi na prośbę Kuratorium Oświaty w Białymstoku z 25 sierpnia 2014 r. o zweryfikowanie przyznanych Gminie przez Ministerstwo Edukacji Narodowej środków na drugą transzę stypendiów i zasiłków szkolnych (w kwocie 447,4 tys. zł), w piśmie z 2 września 2014 r. Gmina określiła swoje zapotrzebowanie na 82,3 tys. zł (tj. 18% kwoty przyznanej). W związku z tym decyzją Wojewody Podlaskiego z 16 października 2014 r. zwiększono dotację o wnioskowaną kwotę. Zasadność zwiększenia znalazła potwierdzenie w liczbie uczniów korzystającej z pomocy w 2014 roku (wynosiła ona 770 – w 2011 roku na pomoc dla mniejszej liczby uczniów – 753 – wydatkowano 281,2 tys. zł). (dowód: akta kontroli str. 23-26, 37-38, 39-46, 88-89)

W zakresie zadań pomocy społecznej OPS przedstawiał wnioski i informacje o zapotrzebowaniu na środki finansowe oraz wykazywał nadwyżki i braki za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej bezpośrednio do Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego (dalej „PUW”). (dowód: akta kontroli str. 19-22)

W wyniku zmian dokonanych w trakcie roku, plan wydatków na świadczenia rodzinne i alimentacyjne oraz na zasiłki okresowe wzrósł odpowiednio do 5.978,7 tys. zł i 3.922,8 tys. zł (kolejno o 5,5% i 43,9%). Plan wydatków na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym wzrósł zaś do 282,3 tys. zł (o 29,2%). (dowód: akta kontroli str. 17-22)

Ustalono
nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie planowanie wybranych dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa na realizację zadań.

2. Wykorzystanie przez Gminę dotacji z budżetu państwa na realizację zadań

Opis stanu
faktycznego

2.1. Środki na realizację badanych zadań Gmina otrzymywała z PUW we wnioskowanych kwotach. I tak dotacje na:

- a) świadczenia rodzinne i z funduszu alimentacyjnego oraz odprowadzane od nich składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczenia społecznego otrzymano w 13 transzach (w wysokości od 160 tys. zł do 781 tys. zł),
- b) zasiłki okresowe – w 16 transzach (od 25 tys. zł do 353 tys. zł),

⁶ Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.

⁷ Rozdział 85212, § 2010.

⁸ Rozdział 85214, § 2030.

⁹ Wynoszącego 9.436,8 tys. zł.

¹⁰ W rozdziale 85415, § 2030.

¹¹ W planie finansowym Urzędu ujęto środki przyznane w dziale 750 Administracja publiczna.

- c) pomoc materialną dla uczniów – w czterech transzach (od 33,3 tys. zł do 102,9 tys. zł).
(dowód: akta kontroli str. 19-22)

2.2. Zbadane zadania, finansowane w ramach dotacji, realizowane były przez Urząd Miejski i OPS. W Gminie nie opracowano harmonogramu przekazywania dotacji. Na rachunek OPS wpływały one po upływie od jednego do 21 dni od daty ich wpływu na rachunek budżetu Gminy. Dyrektor OPS wskazała, że terminy przekazywania poszczególnych transz dotacji nie miały wpływu na realizację zadań. (dowód: akta kontroli str. 19-22, 31-33, 35)

2.3. W 2014 roku na realizację zbadanych zadań Gmina wykorzystwała 9.950,7 tys. zł, w tym:

- a) na udzielanie świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych oraz zasiłków okresowych – odpowiednio 5.909,9 tys. zł i 3.807,9 tys. zł, tj. kolejno 98,8% i 97,1% planu po zmianach (finansowanego w całości z dotacji z budżetu państwa¹²),
b) na pomoc materialną dla uczniów o charakterze socjalnym Urząd wykorzystał 232,9 tys. zł, tj. 82,5% planu po zmianach. Kwotę 46,6 tys. zł stanowił wkład własny gminy, wniesiony w wysokości 20% kosztów realizacji zadania, stosownie do wymogu art. 128 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Środki wykorzystane na świadczenia rodzinne i alimentacyjne stanowiły 84% z 7.075,9 tys. zł wydatkowanych przez Gminę na zadania zlecone, zaś wydatki na zasiłki stałe i pomoc materialną dla uczniów o charakterze socjalnym (łącznie 4.040,8 tys. zł) – 6% z 68.237 tys. zł wykorzystanych przez nią na zadania własne¹³.

(dowód: akta kontroli str. 19-22)

Niewykorzystane środki dotacji w kwocie 274,8 tys. zł, w tym 68,8 tys. zł (1,2%) otrzymane na świadczenia rodzinne i alimentacyjne, 114,9 tys. zł (2,9%) na zasiłki okresowe i 91,1 tys. zł, stanowiące 32,8% z otrzymanej kwoty 277,4 tys. zł dotacji na pomoc materialną dla uczniów o charakterze socjalnym, zwrócono na rachunek Wojewody Podlaskiego 27 stycznia 2015 r., tj. w terminie określonym w art. 168 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. (dowód: akta kontroli str. 19-22, 34, 55-56, 90-92)

2.4. Analiza 10 wniosków złożonych w roku szkolnym 2013/2014 – na podstawie których 21¹⁴ uczniom udzielono w 2014 roku 7,5 tys. zł¹⁵ pomocy socjalnej o charakterze materialnym w formie stypendiów szkolnych – wykazała, że udzielano jej zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty¹⁶ oraz *Regulaminem udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Sokółka*¹⁷, tj.:

- a) w oparciu o wnioski składane w terminie określonym art. 90n ust. 6 ustawy o systemie oświaty i § 5 regulaminu do 15 września danego roku,
b) na podstawie zaświadczeń i oświadczeń stwierdzających wysokość dochodu rodziny oraz o korzystaniu ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, wymaganych § 11 pkt 5 regulaminu,
c) po ustaleniu miesięcznej wysokości dochodu na osobę w rodzinie ucznia, stosownie do § 8 regulaminu i wg zasad zawartych w art. 8 ust. 3-13 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej¹⁸,
d) w wysokości wynoszącej maksymalnie odpowiednio 200%, 150% i 100% kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych¹⁹ (tj. 230 zł, 173 zł i 115 zł

¹² Zgodnie z art. 147 ust. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163), na pokrycie wydatków na zasiłki okresowe w części określonej w art. 38 ust. 3 tej ustawy gminy otrzymują dotację celową.

¹³ Łączna kwota badanych dotacji (9.950,7 tys. zł) stanowiła 13% wydatków Gminy, wynoszących 75.312,9 tys. zł.

¹⁴ Na podstawie badanych wniosków udzielono również pomocy dziewięciu uczniom w 2013 roku w wysokości 3 tys. zł, stanowiącej 1% wykonanych wydatków.

¹⁵ 3% wydatków na ten cel.

¹⁶ Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 ze zm.

¹⁷ Przyjętego uchwałą nr XXXII/250/05 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 31 marca 2005 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2005 r. Nr 106, poz. 1276) i zmienionego uchwałą tejże Rady nr LIII/419/10 z dnia 2 września 2010 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2010 r. Nr 247, poz. 3003), dalej: „regulamin”.

¹⁸ Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.

¹⁹ 77 zł na dziecko do 5 roku życia, 106 zł na dziecko od 5 do 18 roku życia, 115 zł na dziecko od 18 do 24 roku życia – § 2 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2012 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny oraz wysokości świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 959).

na jedno dziecko), jeżeli dochód przypadający na członka rodziny wynosił odpowiednio do 50%, 50 – 70% lub 70 – 100% kwoty określonej w art. 8 ust. 1 pkt 2²⁰ ustawy o pomocy społecznej (tj. kolejno 228 zł, 231 – 319 zł i 319 – 456 zł),

- e) na okres od miesiąca do 10 miesięcy w danym roku szkolnym,
- f) na całkowite lub częściowe pokrycie kosztów pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w postaci zwrotu kosztów zakupu: podręczników i materiałów szkolnych wymaganych do nauki, stroju sportowego (nie częściej niż raz na półrocze) i obuwia (nie częściej niż dwa razy na półrocze) oraz tornistra lub plecaka (nie częściej niż raz w roku szkolnym) – stosownie do § 10 ust. 3 regulaminu,
- g) na wniosek osób uprawnionych, przedłożony przed upływem terminu wskazanego w decyzji o przyznaniu świadczenia, do wysokości określonej w decyzji i w kwocie wynikającej z dokumentów potwierdzających fakt poniesienia wydatków.

Wsparciem w postaci pomocy materialnej o charakterze rzeczowym na zakup pomocy edukacyjnej, w tym podręczników, ubrań i obuwia sportowego, tornistrów oraz zwrotu kosztów dojazdów z miejsca zamieszkania do szkoły objęto w 2014 roku 770 uczniów gminy, tj. o 10% więcej niż w 2013 roku, w którym pomocy udzielono 696 uczniom.

(dowód: akta kontroli str. 37-54)

2.5. Pracownicy Urzędu nie dokonywali analizy wykonania zadań z zakresu pomocy społecznej przez OPS, ponieważ – jak wyjaśniła Burmistrz – rozeznanie w tym zakresie posiadają pracownicy OPS wydający decyzje administracyjne i oni dokonują szacunków potrzeb. Ponadto kontrola działań podejmowanych przez OPS realizowana jest przez PUW.

(dowód: akta kontroli str. 67-68)

Ustalono
nieprawidłowości

Ocena częściowa

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykorzystanie przez gminę badanych dotacji na realizację zadań.

3. Prawdliwość i rzetelność sporządzenia sprawozdań budżetowych Rb-50

Opis stanu
faktycznego

Zbiornicze sprawozdania budżetowe Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami przekazano Wojewodzie 9 lutego 2015 r., tj. w terminie określonym rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej²¹. Wykazana w sprawozdaniu za IV kwartały kwota planowanych dotacji w rozdziale 85212 (5.978,7 tys. zł) wynikała z prawidłowo prowadzonej ewidencji do konta 901 „Wykonanie dochodów”, zaś kwota wykonanych wydatków (5.909,9 tys. zł) – z prawidłowo prowadzonej ewidencji księgowej do konta 902 „Wydatki budżetu”.

(dowód: akta kontroli str. 31-33, 69-87)

Ustalono
nieprawidłowości

Ocena częściowa

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie prawidłowość i rzetelność sprawozdań budżetowych.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden kierownikowi jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²² kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych

²⁰ Dochód 456 zł na jednego członka rodziny § 1 pkt 1 lit. b) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 r., poz. 823).

²¹ Dz. U. z 2014 r., poz. 119. W załączniku nr 44 termin określono na 15 lutego.

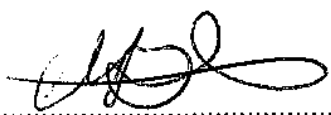
²² Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku.

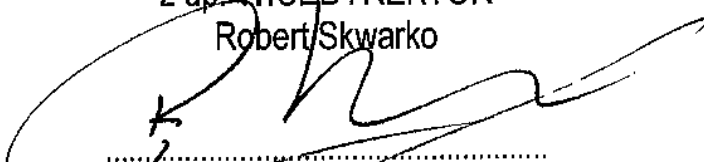
W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Białystok, dnia 9 marca 2015 r.

Kontroler
Marcin Bielawski
starszy inspektor kontroli państwowej

.....
podpis

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
z up. WICEDYREKTOR
Robert Skwarko

.....
podpis

